

پاسخنامه تشریحی سوالات زیست

کنکور ۱۴۰۴

دکتر مصطفی امانی

مدرس حرفه‌ای زیست کنکور و نهایی

مدرس و مشاور رتبه‌های برتر سه رقمی

شماره تماس 09141781173

Dr.amani_zist

دَسْتِرِ مَصْطَفِيِّ اَهْمَانِيِّ
مَدْرَسَةِ حِزْبِكَيِّ زَرِيْتَ لَنَّهُو وَنَهَارِيِّ

۱- در نوعی بیماری، به دلیل فقدان عامل انعقادی هشت (VII)، فرآیند لخته شدن خون در انسان دستخوش اختلال می‌شود. در کدام حالت زیر، تولد پسر سالم و دختر بیمار ممکن است؟

- (۲) پدر سالم و مادر بیمار
- (۴) پدر سالم و مادر سالم

جواب: گزینه ۳. با توجه به جدول زیر، تولد پسری سالم و دختری بیمار در گزینه ۳ امکان پذیر است.

گزینه ۴	گزینه ۳	گزینه ۲	گزینه ۱	
$X^H Y$ (پدر سالم)	$X^h Y$ (پدر بیمار)	$X^H Y$ (پدر سالم)	$X^h Y$ (پدر بیمار)	پدر
$X^H X^H$ (مادر سالم)	$X^H X^H / X^H X^h$ (مادر سالم ناقل) / (مادر سالم)	$X^h X^h$ (مادر بیمار)	$X^h X^h$ (مادر بیمار)	مادر
$X^H Y$ (پسر سالم)	$X^H Y / X^h Y$ (پسر بیمار) / (پسر سالم)	$X^h Y$ (پسر بیمار)	$X^h Y$ (پسر بیمار)	پسر متولد شده
$X^H X^H$ (دختر سالم)	$X^H X^h / X^h X^h$ (دختر بیمار) / (دختر سالم ناقل)	$X^h X^h$ (دختر سالم)	$X^h X^h$ (دختر بیمار)	دختر متولد شده

۲- کدام مورد در خصوص آزمایشات یا نتایج کارهای گریفیت، نادرست است؟

- (۱) به بحث‌ها و پژوهش‌های چند ساله درباره ماهیت ماده ژنتیک خاتمه داد.

(۲) دریافت که یک ویژگی ارثی می‌تواند از نوعی یاخته زنده به نوعی یاخته دیگر منتقل شود.

(۳) در یکی از آزمایشات خود ملاحظه کرد که تعداد زیادی از باکتری‌های فاقد پوشینه، پوشینه‌دار شدند.

(۴) در یکی از آزمایشات انجام شده، باکتری‌های پوشینه‌دار زنده را در محلی غیر از خون موش‌های مرده مشاهده کرد.

جواب: گزینه ۱. در این جمله دو غلط وجود دارد. غلط اول این است که با آزمایش‌های گریفیت تحقیقات درباره ژنتیک شروع شد. غلط دوم جمله مورد نظر این است که گریفیت فقط به وجود ماده وراثتی پی برد ولی ماهیت آن را کشف نکرد و ماهیت ماده وراثتی در آزمایش بعدی که توسط ایوری انجام شد مشخص گردید.

۳- کدام ویژگی درباره هیچ‌یک از نمونه‌های معروف ساختار دوم پروتئین‌ها صادق نیست؟

- (۱) ایجاد پیوندهای هیدروژنی بین گروه‌های NH و CO دو آمینواسید یک زنجیره پلی‌پپتیدی ممکن است.

(۲) برهم‌کنش‌های آب‌گریز نقش اصلی را در تشکیل و پایداری این ساختارها ایفا می‌کند.

(۳) گروه‌های R مربوط به آمینواسیدهای مجاور در دو سمت ساختار قرار می‌گیرند.

(۴) تعداد واحدهای سازنده هر زنجیره پلی‌پپتیدی بیش از بیوندهای پپتیدی است.

جواب: گزینه ۲. این گزینه تعبیری از ساختار سوم پروتئین‌ها می‌باشد.

دشمنی امراضی

درست روشی برای زندگانی و مخصوصی باربیلری

۴- یاخته‌های سازنده دیواره حبابک تنفسی انسان که به صورت پراکنده در بین نوع دیگری از یاخته‌های این دیواره قرار گرفته‌اند، چه مشخصه‌ای دارند؟

- (۱) جزئی از مخاط مژکدار به شمار می‌آیند.
- (۲) به شکل سنگفرشی و تکلايهای هستند.
- (۳) یاخته‌های مرده و بقایای آن‌ها را پاکسازی می‌کنند.
- (۴) بر روی شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی قرار گرفته‌اند.

جواب: گزینه ۴. متن سوال تعبیری از یاخته‌های نوع دوم (ترشح کننده سورفاکتانت) می‌باشد. جنس یاخته‌های سازنده دیواره حبابک‌ها پوششی می‌باشد. همانطور که از فصل اول به یاد داریم در زیر سلول‌های دارای بافت پوششی غشای پایه وجود دارد که از شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی تشکیل یافته است.

گزینه اول: مخاط مژکدار در حبابک دیده نمی‌شود و مختص بخش هادی است.

گزینه دوم: تعبیری از یاخته‌های نوع اول موجود در حبابک می‌باشد.

گزینه سوم: وظیفه پاکسازی یاخته‌های مرده و بقایای آن‌ها بر عمدۀ یاخته‌های درشت خوار است.

۵- به طور معمول، در ارتباط با رنگ درخشان طاووس نر و لکه‌های چشم‌مانندی که بر روی پرهای دم این جانور دیده می‌شود، کدام مورد درست است؟

- (۱) احتمال بقای این جانور را افزایش می‌دهد.
- (۲) از دوران بچگی این جانور ایجاد شده است.
- (۳) ضامن سلامت جانور ماده و زاده‌هایش است.
- (۴) پس از پدیدار شدن، تا انتهای دوران حیات جانور باقی می‌ماند.

جواب: گزینه ۳. در انتخاب جفت، جانوران ماده معمولاً جفتی را انتخاب می‌کنند که نشانه‌های سلامت بیشتری داشته باشد. رنگ درخشان و زیبایی دم طاووس نر نشانه‌ای از داشتن ژن‌های مطلوب و سلامت جانور است. طاووس ماده با انتخاب جفت سالم‌تر شانس بقا و سلامت فرزندان خود را افزایش می‌دهد.

گزینه اول: این ویژگی نه تنها احتمال بقای جانور را افزایش نمیدهد بلکه میتواند باعث جلب توجه شکارچیان شود و احتمال شکار شدن طاووس را افزایش دهد.

گزینه دوم: این صفات در دوران بلوغ جنسی و تحت تأثیر هورمون‌های جنسی ظاهر شده و بنابراین در دوران بچگی طاووس وجود ندارند.

گزینه چهارم: صفات جنسی ثانویه مانند پرهای درخشان طاووس نر ممکن است در فصل‌های مختلف سال تغییر کنند در برخی پرندگان پرهای نر در فصل جفت‌گیری زیباتر و درخشان‌تر هستند و در فصول دیگر تغییر می‌کنند.

دشمن مخصوص امانی

مدرس حرفه‌ای زیرت لئوپار و نهادی

۶- در خصوص ساختار چشم سالم یک فرد چند مورد زیر صحیح است؟

الف - نقطه کور توسط صلبیه پوشیده شده است.

ب - لکه زرد به دلیل ضخیم شدن شبکیه شکل برجسته‌ای پیدا می‌کند.

ج - بخشی از آسه آکسون‌های عصب بینایی پس از خروج از کره چشم به سمت نیمکره مخ مقابل می‌رود.

د جریان خون از طریق یک سرخرگ وارد کره چشم شده و در محل نقطه کور انشعاب می‌یابد.

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

جواب: گزینه ۲. موارد الف و ب نادرست و بقیه موارد صحیح هستند.

الف- نقطه کور به محل خروج عصب بینایی و ورود رگ‌های خونی در شبکیه گفته می‌شود. این قسمت با بافت صلبیه پوشیده نشده است.

ب- لکه زرد فرورفته می‌باشد و برجسته نیست.

۷- در خصوص عوامل برهم زننده تعادل جمعیت کدام مورد زیر را می‌توان بیان نمود؟

(۱) یکی از آن‌ها باعث می‌شود تا احتمال بقا و تولید مثل برای همه افراد جمعیت یکسان باقی بماند.

(۲) همه آن‌ها به هر دو صورت تصادفی و غیرتصادفی، فراوانی نسبی دگرهای را تغییر می‌دهند.

(۳) یکی از آن‌ها با توجه به تفاوت‌های فردی در پایداری گونه مؤثر است.

(۴) همه آن‌ها در جمعیت‌های مختلف نتایج یکسانی به بار می‌آورند.

جواب: گزینه ۳. عوامل بر هم زننده تعادل جمعیت شامل جهش، رانش، شارش ژن، آمیزش غیرتصادفی و انتخاب طبیعی است. از بین موارد نامبرده شده انتخاب طبیعی عاملی است که با توجه به تفاوت‌های فردی و درجهٔ سازگاری بیشتر جمعیت با شرایط محیطی مختلف عمل می‌کند.

گزینه اول: هیچ یک از این عوامل باعث یکسان ماندن احتمال بقا و تولید مثل برای همه افراد جمعیت نمی‌شوند.

گزینه دوم: بعضی از عوامل برهم زننده تعادل مانند رانش ژن تصادفی هستند.

گزینه چهارم: عوامل برهم زننده تعادل در جمعیت‌های مختلف نتایج متفاوتی به بار می‌آورند.

۸- در ارتباط با یاخته‌های مراحل تولید زامه (اسپرم) انسان، کدام مورد نادرست است؟

(۱) هر یاخته‌ای که می‌تواند دنای خود را دو برابر کند، قادر است مجموعه‌ای از ریزلوله‌های پروتئینی را تشکیل دهد.

(۲) هر یاخته‌ای که حلقه‌ی انقباضی تشکیل می‌دهد، در آغاز تقسیم، قادر کروموزوم‌های مضاعف است.

(۳) هر یاخته‌ای که حالت کاملاً کشیده و هسته‌ای فشرده پیدا می‌کند، کروموزوم‌های ناهمتا دارد.

(۴) هر یاخته‌ای که دارای میانک (سانتریول)‌های مضاعف است، کروموزوم‌های همتا دارد.

جواب: گزینه ۴. مضاعف شدن سانتریول‌های در مرحله G2 اینترفاز (قبل از تقسیم) و همچنین در بین میوزیک و دو رخ می‌دهد. در زامه زایی سلول‌هایی که دارای سانتریول مضاعف هستند شامل یاخته‌های زامه‌زا، زام

دَسْرِ مَصْطَفِيِّ اَهْمَانِيِّ

مَدْرَسَهُ حَرَبَاهِيِّ زَرِيَّتَهُ لَنَّهُرَوْ نَهَارِيِّ

یاخته اولیه و زام یاخته ثانویه هستند. از بین موارد نامبرده شده دو یاخته اولی دارای فام تن‌های همتا هستند ولی زام یاخته ثانویه دارای فام تن همتا نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه اول: هر یاخته‌ای که می‌تواند دنای خود را دو برابر کند (یعنی هر سلولی که در زامه زایی قابلیت تقسیم دارد؛ زامه زا و زام یاخته اولیه)، قادر است مجموعه‌ای از ریزلوله‌های پروتئینی را تشکیل دهد. هر دو یاخته در هنگام تقسیم می‌توانند دوک تقسیک تشکیل دهند.

گزینه دوم: حلقه انقباضی در مرحله سیتوکیتیز (تقسیم سیتوپلاسم) تشکیل می‌شود. هر یاخته‌ای که تقسیم می‌شود (چه در میتوز و چه در میوز) در ابتدای تقسیم کروموزوم‌های مضاعف شده دارد. در روند اسپرم‌زایی، اسپرماتوگونی‌ها با میتوز و اسپرماتوسیت‌های اولیه با میوز تقسیم می‌شوند و همگی حلقه انقباضی تشکیل می‌دهند.

گزینه سوم: هر یاخته‌ای که حالت کاملاً کشیده و هسته‌ای فشرده پیدا می‌کند (اسپرماتید)، هاپلوبیت است و کروموزوم‌های همتا ندارد.

-۹- با توجه به نمودار توزیع فراوانی مربوط به رنگ ذرت که در کتاب درسی آمده است و با فرض اینکه گروهی با بیشترین فراوانی، گروه A و گروهی با کمترین فراوانی، گروه B نامیده شود، کدام مورد زیر درست است؟

- (۱) فقط بعضی از افرادی که در گروه مجاور با گروه A قرار دارند، در سه جایگاه ژنی خالص‌اند.
- (۲) فقط بعضی از افرادی که در گروه مجاور با گروه B قرار دارند، در دو جایگاه ژنی خالص‌اند.
- (۳) همه افرادی که در گروه B قرار دارند، در یک جایگاه ژنی ناخالص‌اند.
- (۴) همه افرادی که در گروه A قرار دارند، در دو جایگاه ژنی خالص‌اند.

جواب: گزینه ۱. با توجه به متن سوال ذرت گروه A دارای درجه رنگی ۳ و ذرت گروه B دارای درجه رنگی صفر یا ۰ است.

گزینه اول: درست؛ فقط بعضی از افرادی که در گروه مجاور با گروه A قرار دارند (درجه رنگی ۲ یا ۱)، در سه جایگاه ژنی خالص‌اند. ذرت‌های دارای درجه رنگی ۲ شامل ژن نمودهای مختلفی از قبیل AaBbcc و AAbbcc یا AAbbcc می‌باشد. همانطور که مشاهده می‌شود فقط بعضی از این ژن نمودها در سه جایگاه ژنی خالص‌اند.

گزینه دوم؛ نادرست؛ فقط بعضی از افرادی که در گروه مجاور با گروه B قرار دارند (درجه رنگی ۱ یا ۰)، در دو جایگاه ژنی خالص‌اند. تمامی ذرت‌هایی که دارای درجه رنگی ۱ یا ۰ هستند در دو جایگاه ژنی خالص هستند.

گزینه سوم؛ نادرست؛ همه افرادی که در گروه B قرار دارند (درجه رنگی صفر یا ۰)، در همه جایگاه‌های ژنی خالص هستند.

گزینه چهارم؛ نادرست؛ همه افرادی که در گروه A قرار دارند (درجه رنگی)، به طور حتم در دو جایگاه ژنی خالص نیستند. برای مثال ذرتی با ژن نمود AaBbCc با درجه رنگی ۳، دارای سه جایگاه ژنی ناخالص است.

دسترسی امنی
درست همچنان زیرت لئو رو نهایی

۱۰- با توجه به اطلاعات کتاب درسی در ارتباط با غشای یاخته‌ی حرکتی شرکت کننده در انعکاس عقب‌کشیدن دست انسان، کدام مورد نادرست است؟

- (۱) فقط بعضی از پروتئین‌هایی که یون‌های پتاسیم را از غشای یاخته عبور می‌دهند، نیاز به صرف انرژی زیستی دارند.
- (۲) همه پروتئین‌هایی که باعث جابه‌جایی یون‌های سدیم می‌شوند، از عبور یون‌های پتاسیم ممانعت به عمل می‌آورند.
- (۳) فقط بعضی از کانال‌های پروتئینی که به یون‌های سدیم اجازه عبور می‌دهند، به هنگام پتانسیل عمل باز می‌شوند.
- (۴) همه پروتئین‌هایی که به یون‌های پتاسیم اجازه عبور می‌دهند، در سراسر عرض غشا قرار دارند.

جواب: گزینه ۲. همه پروتئین‌هایی که باعث جابه‌جایی یون‌های سدیم در پتانسیل عمل می‌شوند شامل کانال نشتشی سدیمی، پمپ سدیمی-پتاسیمی و کانال دریچه‌دار سدیمی است. از بین موارد نامبرده شده پمپ سدیمی-پتاسیمی قابلیت انتقال همزمان دو نوع یون در غشای یاخته‌های عصبی را دارد. به ازای هر بار فعالیت این پمپ دو یون پتاسیم به داخل سلول و سه یون سدیم به بیرون یاخته عصبی انتقال می‌یابد.

۱۱- در خصوص هر پرده موجود در گوش انسان که استخوان کوچکی بر روی آن تکیه دارد، کدام مورد یا موارد زیر را می‌توان بیان نمود؟

- الف - در مجاورت مجرای شنوایی قرار دارد.
- ب - توسط استخوان گیجگاهی محافظت می‌شود.
- ج - امواج صوتی را به محفظه‌ای استخوانی و پراز هوا منتقل می‌کند.
- د - نقش مؤثری در تحریک همه یاخته‌های مژکدار گوش درونی دارد.
- (۱) «الف»، «ج» و «د»
 - (۲) «ب»، «ج» و «د»
 - (۳) «الف»

جواب: گزینه ۴. هر پرده موجود در گوش انسان که استخوان کوچکی بر روی آن تکیه دارد شامل پرده صماخ و پرده بیضی می‌باشد.

الف- نادرست؛ پرده بیضی جزو گوش میانی است و در مجاورت مجرای شنوایی قرار ندارد.

ب- درست؛ هر دو پرده توسط استخوان گیجگاهی محافظت می‌شوند.

ج- نادرست؛ وظیفه پرده صماخ انتقال امواج صوتی به محفظه‌ای استخوانی پراز هوا (گوش میانی) است.

د- نادرست؛ همه یاخته‌های مژکدار گوش درونی شامل گیرنده‌های شنوایی و تعادل می‌باشد. هیچ کدام از پرده‌های مد نظر سوال توانایی تحریک هر دو گیرنده شنوایی و تعادل ندارند.

دَسْرِ مَصْطَفَىِ اَهْمَانِي

مَدْرَسَهُ حَرَقَاهِيِّ زَيْتَ لَنَّهَوَهُ نَهَارِيِّ

۱۲- در خصوص مهندسی ژنتیک و فناوری مهندسی پروتئین، کدام مورد نادرست است؟

- ۱) هر بروتئینی که جهت مصارف درمانی ساخته می‌شود، در بدن فرد پاسخ‌های ایمنی شدید ایجاد می‌کند.
- ۲) در پی ایجاد تغییرات گسترده در توالی آمینواسیدها، شکل و عملکرد پروتئین دستخوش تغییر می‌شود.
- ۳) می‌توان با ایجاد تغییرات دلخواه در توالی آمینواسیدها، دارویی با پایداری طولانی مدت ساخت.
- ۴) می‌توان با تغییر در رمز یک یا چند آمینواسید، تغییر جزیی در ساختار پروتئین ایجاد کرد.

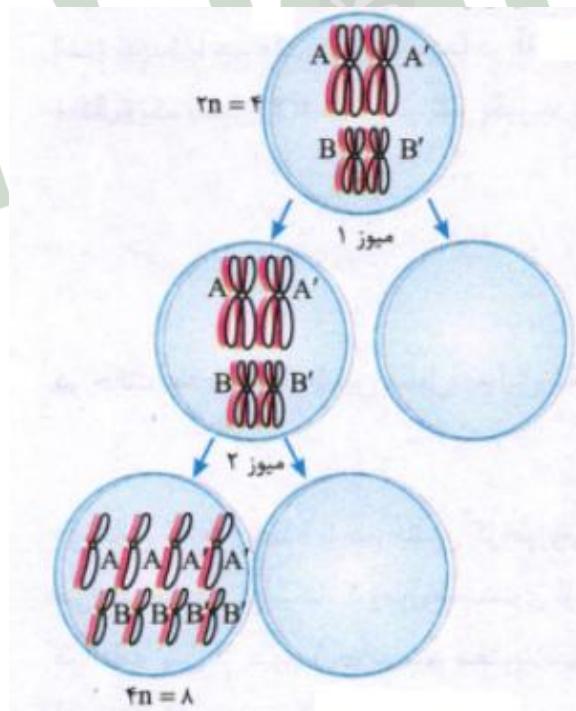
جواب: گزینه ۱. یکی از اهداف مهندسی پروتئین تولید پروتئین‌های درمانی با پاسخ ایمنی کمتر است. بسیاری از پروتئین‌های درمانی حاصل از مهندسی ژنتیک مانند انسولین انسانی به گونه‌ای تولید می‌شوند که پاسخ ایمنی ایجاد نکنند یا پاسخ ایمنی ضعیفی ایجاد کنند.

۱۳- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«نوعی گیاه $2n=4$ مورد نظر است. در حالتی که جدا نشدن فامتن (کروموزوم)‌ها هم در تقسیم اول و هم در تقسیم دوم کاستمان (میوز) صورت بگیرد، حالتهایی که جدا نشدن فامتن‌ها فقط در تقسیم دوم همه یاخته‌های حاصل از کاستمان اول رخ می‌دهد،».

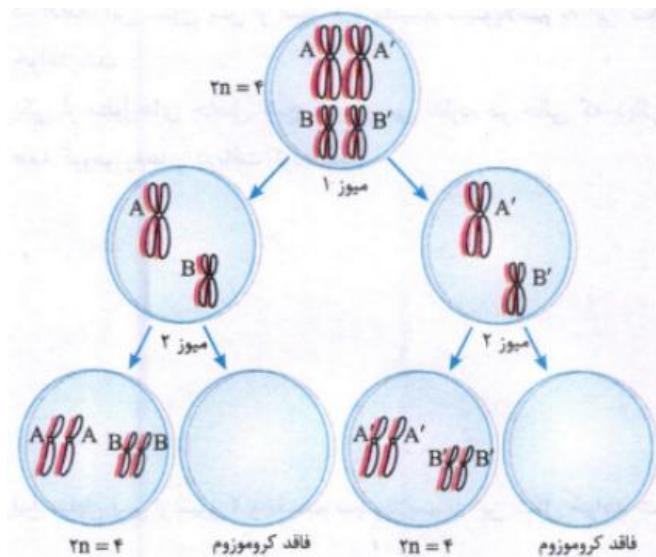
- ۱) نسبت به - تعداد گامت‌هایی با دو مجموعه فامتن، کمتر است.
- ۲) برخلاف - گامتی با چهار مجموعه فامتن تولید می‌شود.
- ۳) نسبت به - تعداد گامت‌های بدون فامتن بیشتر است.
- ۴) برخلاف - گامتی با یک مجموعه فامتن ایجاد می‌شود.

جواب: گزینه ۲ و گزینه ۳ صحیح هستند (در این سوال دو گزینه صحیح وجود دارد).
در حالت اول، سه یاخته پوج و یک یاخته $4n$ ایجاد خواهد شد.

دَسْرِ مَصْطَفَىِ اَهْمَانِي
مَدْرَسَةِ حَرَبَاتِ زَرِيزَةِ لَنَّهُو وَنَهَارِي

در حالت دوم دو یاخته پوچ و دو یاخته ۲n تولید خواهد شد.

گزینه اول: نادرست؛ در حالت اول هیچ گامت‌هایی با دو مجموعه فام تنی ایجاد نمی‌شود.

گزینه دوم: درست. در حالت اول برخلاف حالت دوم گامت‌تی با چهار مجموعه فام تن تولید می‌شود.

گزینه سوم: درست؛ در حالت اول نسبت به حالت دوم تعداد گامت‌های بدون فام تن بیشتری ایجاد می‌شود.

گزینه چهارم: در هیچ کدام از حالات گامت‌تی با یک مجموعه فام تنی ایجاد نمی‌شود.

۱۴- در مگس سرکه، دگره (الل)های A و a به ترتیب مربوط به رنگ سفیدی و سیاهی بدن است و دگره‌های B و b به ترتیب اندازه طبیعی بال و بال تحلیل رفته را نشان می‌دهند. به فرض آنکه دگره رنگ بدن و اندازه بال بر روی یک فام تن (کروموزوم) قرار داشته و بین دگره‌ها رابطه بارز و نهفتگی برقرار باشد، با توجه به والدین زیر، کدام فرزند حاصل گامت نوترکیب است؟ (حرف بزرگ دگره بارز و حرف کوچک دگره نهفتگه را نشان می‌دهد.)

A		a		x	a		a
B		b			b		b

(۲) سفید و بال تحلیل رفته

(۱) خاکستری و بال طبیعی

(۳) سیاه و بال طبیعی

(۴) سفید و بال طبیعی

جواب: گزینه ۲. در صورتی که ژن نمود والد اول را AaBb در نظر بگیریم، در حالت طبیعی گامت‌های AB یا ab می‌تواند ایجاد شود. ولی در صورتی که کراسینگ اور رخدده گامت‌های Ab یا aB می‌تواند ایجاد شود. در والد دوم که ژن نمود آن aabb می‌باشد و قوع کراسینگ اور هیچ گامت نوترکیبی را ایجاد نخواهد کرد. زیرا یکی از شرط‌های ایجاد گامت نوترکیب در کراسینگ اور وجود ناخاصی در ژن‌ها می‌باشد. از آنجایی که هیچ گونه ناخالصی در والد دوم مشاهده نمی‌شود؛ لذا، وقوع کراسینگ اور هیچ گامت نوترکیبی را در والد دوم ایجاد نخواهد کرد. با توجه به موارد بیان شده می‌توان ژن نمودهای فرزندان را که حاصل گامت نوترکیب است را پیش بینی نمود:

رَسْمِ مَصْطَفِيِّ اَهْمَانِيِّ

مَدْرَسَةُ حِرْبَكَيِّ زَرِيتَ لَنَّهُ وَنَهَارِيِّ

رُخ نَمُود فَرْزَنْدَان در صُورَتِ وَقْوَعِ كَرَاسِينِكَ اُور	ژُن نَمُود فَرْزَنْدَان در صُورَتِ وَقْوَعِ كَرَاسِينِكَ اُور	وَالَّد دَوْم بَا احْتمَال كَرَاسِينِكَ اُور	وَالَّد اول بَا احْتمَال كَرَاسِينِكَ اُور
رَنْك سَفِيد بَا بَال تَحْلِيلِ رَفْتَه	Aabb	ab	Ab
رَنْك سَيَاه بَا بَال طَبِيعِيِّ	aaBb	ab	aB

۱۵- در ارتباط با انتقال مواد مورد نیاز درخت بلوط، کدام مورد نادرست است؟

(۱) آب به صورت بخار وارد فضای بین یاخته‌های میانبرگ اسفنجی می‌شود.

(۲) یون‌ها به هنگام ورود به عناصر آوندی از مسیر سیمپلاستی ریشه خارج شده‌اند.

(۳) درون پوست (آنودورم) ریشه از برگشت یون‌ها به سمت یاخته‌های تار کشندۀ ممانعت به عمل می‌آورد.

(۴) در پی کشته شدن یاخته‌های آوند آبکش حرکت شیره پرورده در این یاخته‌ها همچنان ادامه می‌یابد.

جواب: گزینه ۴. بافت آوند آبکش از سلول آوند آبکش، یاخته‌های همراه، پارانشیم و فیبر تشکیل شده‌اند.

سلول‌های آوند آبکش هسته خود را از دست داده است (ولی اندامک دارد). بنابراین، نوعی سلول زنده بدون هسته می‌باشد. با این که در یاخته‌های آوند آبکش اندامک وجود دارد؛ ولی بعضی اندامک‌های آن نظیر میتوکندری به دلایل نامعلومی تغییر شکل داده و فعالیت خود را از دست داده‌اند. سلول‌های همراه در بارگیری آبکشی (ورود قند به آوند آبکش) نقش مهمی دارند. براساس نظریه جریان فشاری مونش، انتقال مواد در آوند آبکش نیازمند انرژی زیستی و فعالیت متابولیکی یاخته‌های زنده است. هنگامی که یاخته‌های آوند آبکش می‌میرند، دیگر قادر به جذب فعال قند نیستند و در نتیجه، شبیب فشار اسمزی لازم برای حرکت شیره پرورده ایجاد نمی‌شود.

۱۶- نوعی تنظیم‌کننده رشد گیاهی باعث تحویک رشد و نمو نهنج گل‌های درخت سیب می‌شود. کدام دو نقش

زیر به این تنظیم‌کننده اختصاص دارد؟

(۱) ریزش برگ چنار و رشد طولی ساقه گیاه نخود

(۲) طویل کردن گیاه کلم و افزایش رونویسی ژن آمیلاز در دانه گندم

(۳) بزرگ نمودن غنچه‌های گل شمعدانی و رساندن هلوق نارس در انبار

(۴) تغییر چیرگی راسی در گیاه ذرت و مقاومت گیاه پسته در برابر کم‌آبی

جواب: گزینه ۲. هورمون‌هایی که در رشد میوه نقش دارند شامل اکسین و جیبرلین است.

گزینه اول: ریزش برگ نقش هورمون اتیلن و رشد طولی ساقه نقش هورمون اکسین می‌باشد.

گزینه دوم: طویل کردن گیاه کلم نقش هورمون اکسین و افزایش رونویسی ژن آمیلاز در دانه گندم نقش هورمون جیبرلین می‌باشد.

گزینه سوم: رساندن هلوق نارس در انبار نقش هورمون اتیلن می‌باشد.

گزینه چهارم: مقاومت گیاه پسته در برابر کم‌آبی نقش هورمون آبسیزیک اسید می‌باشد.

دَسْرِ مَصْطَفِيِّ اَهْمَانِيِّ

مَدْرَسَةُ حِرْبَكَيِّ زَرِيْتَ لَنَّهُو وَنَهَارِيِّ

- ۱۷- در خصوص یک مرد ۲۵ ساله و سالم، چند مورد زیر صحیح است؟
- الف - با تزریق تستوسترون اضافی به بدن، پس از مدتی ترشح LH کاهش می‌باید.
 - ب - با قطع مجرای زامه، مسیر عبور زامه اسپرم‌ها به بخش اپیدیدیم مسدود می‌شود.
 - ج - در صورت حضور فرد در استخر آب بسیار گرم به مدت طولانی، فرایند تبدیل زامیاختک (اسپرماتید) به زامه (اسپرم) کاهش می‌باید.
 - د - هورمون محرک جنسی مستقیماً بر یاخته‌های بافتی تأثیر می‌گذارد که این غده را به بخش‌های هرمی شکل تقسیم نموده است.

۱) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۴) ۱

جواب: گزینه ۲. موارد الف و ج درست و بقیه موارد نادرست هستند.

- ب: مجرای زامه بر پس از برخاک قرار دارد و تاثیری بر مسیر عبور زامه‌ها از لوله‌های زامه ساز به برخاگ ندارد.
- د: هورمون‌های محرک جنسی LH و FSH یاخته‌های هدف متفاوتی در بیضه دارند. LH بر یاخته‌های بینایینی تاثیر گذاشته و منجر به ترشح هورمون جنسی مردانه (تستوسترون) می‌شود. FSH بر یاخته‌های سرتولی در دیواره لوله‌های اسپرم‌ساز اثر می‌گذارد. بافت پوششی که بیضه را به بخش‌های هرمی شکل تقسیم می‌کند، هدف مستقیم این هورمون‌ها نیستند.

- ۱۸- مطابق با اطلاعات کتاب درسی، در ارتباط با هر مولکول شش کربنی که در طی دو فرایند زیستی مهم یعنی واکنش‌های ثابتیت کربن و چرخه کربس در اوگلنا ساخته می‌شود، کدام مورد به طور حتم درست است؟

۱) ابتدا به ترکیب فسفات‌دار تجزیه می‌شود.

۲) در داخل نوعی اندامک دو غشایی ایجاد می‌شود.

۳) ترکیبی سه کربنی را تولید و از چرخه خارج می‌کند.

۴) یکی از پیش‌ماده‌های آن، محصول اکسایش قند است.

- جواب: گزینه ۲. هر مولکول شش کربنی تولید شده در دو فرایند چرخه کربس و چرخه کالوین شامل اسید شش کربنی تولید شده در مرحله اول چرخه کربس و قند شش کربنی تولید شده در مرحله اول چرخه کالوین می‌باشد. دو ترکیب نامبرده به ترتیب در راکیزه و کلروپلاست تولید می‌شوند که هر دو نوعی اندامک دو غشایی هستند.**
- بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه اول: مولکول شش کربنی تولید شده در چرخه کربس فاقد فسفات می‌باشد.

گزینه سوم: مخصوص چرخه کالوین می‌باشد. همانطور که به یاد داریم در مرحله چهارم چرخه کالوین، از ۱۲ قند سه کربنی تک فسفاته، ۲ عدد آن از چرخه خارج شده و در نهایت به گلوکز و ترکیبات آلی دیگر از قبیل نشاسته، ساکارزو ... تبدیل می‌شود.

گزینه چهارم: مخصوص چرخه کربس می‌باشد. همانطور که به یاد داریم در مرحله اول چرخه کربس استیل کوازنیم A (این ترکیب محصول اکسایش پیرووات بوده و به عنوان پیش ماده در مرحله اول چرخه کربس استفاده می‌شود) با یک ترکیب آلی ۴ کربه واکنش و ترکیبی ۶ کربنی را ایجاد می‌کند.

دَسْرِ مَصْطَفِيِّ اَهْمَانِيِّ

مَدْرَسَهُ حَرَبَاهِيِّ زَرِيَّتَهُ لَنَّهُرَوْ نَهَارِيِّ

۱۹- به طور معمول، کدام مورد نادرست است؟

- ۱) گیاه شلغم پس از اینکه رشد زایشی خود را به پایان رسانید، برداشت می‌شود.
- ۲) گیاه لاله دارای ساقه کوتاه زیرزمینی و برگ‌های تغییر شکل یافته ذخیره‌ای است.
- ۳) عدد سیبززمینی از طریق بخش‌هایی باریک و کشیده به ساقه هواپی گیاه اتصال دارد.
- ۴) در پی رشد و نمو جوانه موجود در انتهای ساقه زیرزمینی گیاه زنبق، برگ‌ها و گل‌ها تشکیل می‌شوند.

جواب: گزینه ۱. در گیاهان دو ساله در سال اول و دوم محل منبع و مصرف متفاوت می‌باشد. در سال اول محل منبع و مصرف بترتیب برگ و ریشه می‌باشد. ولی در سال دوم، محل منبع و مصرف بترتیب ریشه و گل‌ها هستند. با توجه به اینکه در سال دوم ریشه محل منبع می‌باشد؛ لذا، مواد ذخیره شده در ریشه این گیاه به گل‌ها منتقل می‌شود. از آنجایی که بخش عملکردی (بخش قابل استفاده آن) گیاه شلغم ریشه آن می‌باشد، در صورت برداشت این گیاه پس از رشد زایشی از عملکرد آن کاسته خواهد شد. به همین دلیل، گیاهانی از قبیل شلغم را قبل از رشد زایشی برداشت می‌کنند.

۲۰- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در اسفنج هیدر،»

- ۱) برخلاف، فرایند گوارش را به صورت برونویاختهای و درونیاختهای به انجام می‌رساند.
- ۲) همانند، یاخته‌هایی وجود دارد که مژک آن‌ها به سمت حفره بدن است.
- ۳) برخلاف، مجاری متعددی برای ورود آب در دیواره بدن وجود دارد.
- ۴) همانند، یاخته‌های یقه‌دار به حرکت آب کمک می‌کند.

جواب: گزینه ۳. اسفنج‌ها دارای منافذ متعدد (سوراخ‌های آبکش) در دیواره بدن خود هستند که آب از طریق آن‌ها وارد بدن جانور می‌شود. هیدر فقط یک دهان در انتهای بدن دارد که آب از طریق آن وارد حفره گوارشی می‌شود. بنابراین، اسفنج برخلاف هیدر، مجاری متعددی برای ورود آب در دیواره بدن دارد.

گزینه اول: در هیدر برخلاف اسفنج فرایند گوارش به صورت برونویاختهای و درونیاختهای به انجام می‌رسد.

گزینه دوم: در اسفنج یاخته‌های یقه‌دار وجود دارند که دارای تازک هستند نه مژک.

گزینه چهارم: یاخته‌های یقه‌دار مخصوص اسفنج است.

۲۱- کدام عبارت در ارتباط با ژن‌های باکتری اشرشیاکلای نادرست است؟

- ۱) یک جهش دگر معنا به طور حتم نوعی جهش کوچک است.
- ۲) یک جهش اضافه به طور حتم چارچوب خواندن را تغییر می‌دهد.
- ۳) جهش جانشینی می‌تواند به تغییر در توالی آمینواسیدها منجر شود.
- ۴) نوعی جهش می‌تواند باعث حفظ چارچوب خواندن و منجر به حذف یک آمینواسید شود.

جواب: گزینه ۲. در صورتی که جهش از نوع خذف یا اضافه شدن باشد (نوع اول یا سوم) باشد، پیامدهای زیر در آن ایجاد می‌شود:

دَسْرِ مَصْطَفَىِ اَهْمَانِي

مَدْرَسَةِ حَرَبَاتِ زَرِيتَ لَنَّثُورُ وَنَهَارِي

- زمانی که نوکلئوتیدها در رشته الگو حذف یا اضافه می‌شوند، ممکن است نوکلئوتید اضافه شده بصورت تکی حذف یا اضافه شده و یا مضربی از ۳ باشد.

- در صورتی که نوکلئوتید حذف یا اضافه شده بصورت مضربی از ۳ باشد، در این صورت تغییری در خوانش ایجاد نمی‌شود.

با توجه به مطالب بیان شده، در یک جهش اضافه ممکن است چارچوب خوانش تغییر کند (نه به طور حتم!).

۲۲- مطابق با اطلاعات کتاب درسی، شواهد سنگواره‌ای نشان می‌دهد که نوعی جاندار در حدود ۱۷۰ میلیون سال پیش هم وجود داشته است. کدام مورد درباره یاخته‌های این جاندار صحیح است؟

۱) نوعی آنزیم آن پس از اتصال به آمینواسید مناسب، رمز مربوطه را شناسایی می‌کند.

۲) در ساختار رنای ناقل، پیوندهای هیدروژنی به طور یکنواخت توزیع شده‌اند.

۳) رنای پیک آن‌ها حاصل رونویسی از دو یا چند زن مجاور است.

۴) نمام پلی‌پیتیدهای آن جهت فعالیت دستخوش تغییراتی می‌شوند.

جواب: گزینه ۴. درخت گیسو (نهان دانه و دو لپه) یکی از قدیمی‌ترین گونه‌های درختی است که حدود ۱۷۰ میلیون سال قدمت دارد و به همین دلیل به آن فسیل زنده می‌گویند. در گیاهان و سایر یوکاریوت‌ها، پلی‌پیتیدها پس از ترجمه دستخوش تغییراتی می‌شوند. درخت گیسو به عنوان یک گیاه، تمام پلی‌پیتیدهایش پس از ساخته شدن دستخوش تغییراتی می‌شوند تا به شکل فعل درآیند.

گزینه اول: نادرست؛ در فرایند ترجمه، نوعی آنزیم آمینواسید را به tRNA متصل می‌کند، اما این آنزیم رمز کدون را شناسایی نمی‌کند، بلکه آتنی کدون موجود در tRNA را شناسایی می‌کند.

گزینه دوم: نادرست؛ در ساختار رنای ناقل، پیوندهای هیدروژنی در نواحی خاصی تشکیل می‌شوند که باعث ایجاد ساختار برگ شبدری یا سه‌بعدی می‌شوند.

گزینه سوم: نادرست؛ رنای پیک چندزنی تعبیری از پروکاریوت‌ها است. درخت گیسو یک گیاه است و جزء یوکاریوت‌ها محسوب می‌شود. در یوکاریوت‌ها، هر mRNA معمولاً فقط از روی یک زن رونویسی می‌شود.

۲۳- در ارتباط با ساختار اسکلت بدن یک فرد سالم، چند مورد زیر صحیح است؟

الف- سر هر دو استخوان بازو و زند زیرین در محل مفصل کاملاً برآمده است.

ب- استخوان زند زیرین می‌تواند موقعیت خود را نسبت به استخوان زند زیرین تغییر دهد.

ج- سر هر دو استخوان ران و نازک‌نی توسط یک کپسول مشترک از بافت پیوندی احاطه شده است.

د- دو استخوان مهره در محل مفصل سطح نسبتاً صافی دارند و توسط غضروف محافظت می‌شوند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

جواب: گزینه ۲. موارد الف و ج نادرست و بقیه موارد درست هستند.

الف: استخوان بازو در محل مفصل با کتف دارای سر کاملاً برآمده می‌باشد ولی استخوان زندزیرین در محل مفصل آرنج دارای سر یا انتهای فرورفته می‌باشد.

ج: استخوان ران و نازک‌نی یا هم هیچ مفصلی تشکیل نمی‌دهند و هیچ کپسول مفصلی مشترکی نیز ندارند.

دشمن مصطفی امانی

مدرس حرفه‌ای زیرت لئوپولد نهادی

۲۴- مطابق با اطلاعات کتاب درسی، کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«پیک‌های شیمیایی که ساختار پروتئینی دارند و ...».

(۱) در یاخته‌های مجرأ تغییر ایجاد می‌کنند، به طور حتم توسط نوعی غده برون‌ریز ساخته شده‌اند.

(۲) از طریق بازخورد منفی تنظیم می‌شوند و در مقادیر بسیار کم ترشح شده‌اند.

(۳) به خون وارد می‌شوند و ممکن است از غده یا یاخته‌های درون‌ریز ترشح شده باشند.

(۴) پس از ترشح بر روی چندین نوع یاخته اثر گذاشته و به طور حتم مدتی در درون ریز کیسه وزیکول‌هایی قرار داشته‌اند.

جواب: گزینه ۱. پیک‌های شیمیایی با ساختار پروتئینی که بر یاخته‌های مجرأ تأثیر می‌گذارند، ممکن است از منابع مختلفی ترشح شوند. برخی از این پیک‌ها می‌توانند توسط یاخته‌های درون‌ریز ساخته شوند و از طریق خون به یاخته‌های مجرأ برسند. مثلًا هورمون گاسترین که توسط یاخته‌های درون‌ریز معده ترشح می‌شود، می‌تواند بر یاخته‌های مجرأ در غدد معده اثر کند.

۲۵- اگر در یک خانم جوان که معمولاً چرخه تخدمانی ۲۸ روزه دارد، میزان استروژن خون در حدود روز چهاردهم دوره در سطح پایینی باقی بماند، در آن زمان کدام اتفاق روی می‌دهد؟

(۱) میزان ترشح FSH بدون تغییر می‌ماند.

(۲) هورمون دیگر تخدمان افزایش چشم‌گیری می‌یابد.

(۳) ضخامت دیواره داخلی رحم در حد پایینی باقی می‌ماند.

(۴) از فعالیت ترشحی باقیمانده انبانک بالغ موجود در تخدمان کاسته می‌شود.

جواب: گزینه ۳. در چرخه طبیعی قاعده‌گی، استروژن در نیمه اول چرخه به تدریج افزایش می‌یابد و حدود روز ۱۲ الى ۱۴ به حداقل خود می‌رسد. همانطور که می‌دانیم تنظیم بازخورده هورمون استروژن در مقادیر کم منفی و در مقادیر زیاد دارای تنظیم بازخورده مثبت است. افزایش غلظت این هورمون در روزهای ۱۲ الى ۱۴ چرخه تخدمانی منجر به افزایش ناگهانی هورمون‌های FSH و LH شده که در نهایت با تاثیرگذاری هورمون LH در روز ۱۴ تخمک‌گذاری اتفاق می‌افتد. اگر سطح استروژن حدود روز ۱۴ پایین باشد، تنظیم بازخورده آن منفی باقی مانده و در نتیجه میزان هورمون‌های جنسی LH و FSH کاهش می‌یابد. همچنین، این اتفاق باعث می‌شود تخمک‌گذاری اتفاق نیفتاده و ضخامت دیواره داخلی رحم در حد پایینی باقی می‌ماند.

گزینه اول: در چرخه طبیعی قاعده‌گی، استروژن در نیمه اول چرخه به تدریج افزایش می‌یابد و حدود روز ۱۲ الى ۱۴ به حداقل خود می‌رسد. همانطور که می‌دانیم تنظیم بازخورده هورمون استروژن در مقادیر کم منفی و در مقادیر زیاد دارای تنظیم بازخورده مثبت است. افزایش غلظت این هورمون در روزهای ۱۲ الى ۱۴ چرخه تخدمانی منجر به افزایش ناگهانی هورمون‌های FSH و LH شده که در نهایت با تاثیرگذاری هورمون LH در روز ۱۴ تخمک‌گذاری اتفاق می‌افتد. اگر سطح استروژن حدود روز ۱۴ پایین باشد، تنظیم بازخورده آن منفی باقی مانده و در نتیجه میزان هورمون‌های جنسی LH و FSH کاهش می‌یابد.

رَسْ مَصْطَفِيِّ اَهْنَى

مَدْرَسَةِ حِرْبَكِيِّ زَرْبَتِ لَنَّهُرَوْ نَهَارِيِّ

گزینه دوم: هورمون دیگر، تخدمان پروژترتون است که پس از تخمک‌گذاری و تشکیل جسم زرد ترشح می‌شود. اگر استروژن در سطح پایین باقی بماند، تخمک‌گذاری رخ نمی‌دهد، جسم زرد تشکیل نمی‌شود و پروژترتون افزایش نمی‌یابد.

گزینه چهارم: باقی مانده انبانک بالغ در نیمه دوم چرخه به جسم زرد تبدیل می‌شود. از آنجایی که با کاهش استروژن در نیمه اول چرخه هیچ تخمک‌گذاری اتفاق نیفتاده است؛ لذا، هیچ گونه جسم زردی نیز تشکیل نخواهد شد.

۲۶- در ارتباط با تنظیمات شیمیایی بدن یک مرد ۲۰ ساله، کدام مورد را می‌توان بیان نمود؟

(۱) هورمون جنسی مردانه بر افزایش ماده زمینه‌ای استخوان و تراکم آن تأثیرگذار است.

(۲) با ترشح طولانی مدت کورتیزول تولید رشته‌های اکتین و میوزین در عضلات اسکلتی افزایش می‌یابد.

(۳) در پی آسیب به یاخته‌های ترشح‌کننده انسولین، غلظت گلیسرول در خون فرد کاهش محسوسی می‌یابد.

(۴) در انتهای روزه‌داری و فعالیت‌های ورزشی شدید، ابتدا ترشح گلوکاگون و سپس ترشح انسولین کاهش می‌یابد.

جواب: گزینه ۱.، هورمون جنسی مردانه (تستوسترون) تأثیر مثبتی بر تراکم استخوان و افزایش ماده زمینه‌ای دارد. تستوسترون در استحکام استخوان‌ها نیز نقش دارند. کمبود تستوسترون می‌تواند به پوکی استخوان و کاهش تراکم استخوانی منجر شود.

گزینه دوم: کورتیزول هورمونی است که در ترشح طولانی مدت باعث تجزیه چربی‌ها و پروتئین‌ها از جمله پروتئین‌های عضلانی می‌شود.

گزینه سوم: با آسیب به سلول‌های پانکراس و کاهش انسولین، تجزیه چربی‌ها افزایش می‌یابد. در این حالت، یاخته‌ها مجبورند انرژی مورد نیاز خود را از چربی‌ها یا حتی پروتئین‌ها به دست آورند که به کاهش وزن می‌انجامد. از طرفی افزایش تجزیه چربی‌ها منجر به افزایش غلظت گلیسرول در خون فرد می‌شود.

گزینه چهارم: در روزه‌داری و فعالیت ورزشی شدید، قند خون کاهش می‌یابد. در پاسخ به کاهش قند خون، ترشح گلوکاگون افزایش می‌یابد (نه کاهش) تا با تحریک تجزیه گلیکوژن کبد، قند خون را افزایش دهد.

۲۷- کدام مورد در ارتباط با گیاه گوجه فرنگی نادرست است؟

(۱) می‌تواند در همه فصول سال مرسیتم رویشی جوانه را به مرسیتم زایشی تبدیل نماید.

(۲) جوانه جانبی ساقه آن از نظر اندازه از جوانه انتهایی ساقه تا حدودی کوچکتر است.

(۳) دستجات آوندی در ساقه آن بر روی یک دایره قرار گرفته‌اند.

(۴) می‌تواند میوه‌ای کاذب با دانه‌های فراوان تولید کند.

جواب: گزینه ۴. میوه گوجه فرنگی از رشد و نمو تخدمان ایجاد شده است و نوعی میوه حقیقی محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه اول: گوجه فرنگی گیاهی بی‌تفاوت است که گلدهی و میوه‌دهی آن به نور وابسته نیست.

دَسْرِ مَصْطَفَىِ اَهْمَانِي

مَدْرَسَةِ حِرْبَةِ زَرِيتَ لَنَّهُ وَنَحْبَرِي

گزینه دوم: در اغلب گیاهان، جوانه انتهایی بزرگ‌تر از جوانه‌های جانبی باشد.

گزینه سوم: گوجه‌فرنگی گیاهی دولپه است. در ساقه گیاهان دولپه‌ای، دستجات آوندی به صورت منظم روی یک دایره قرار می‌گیرند.

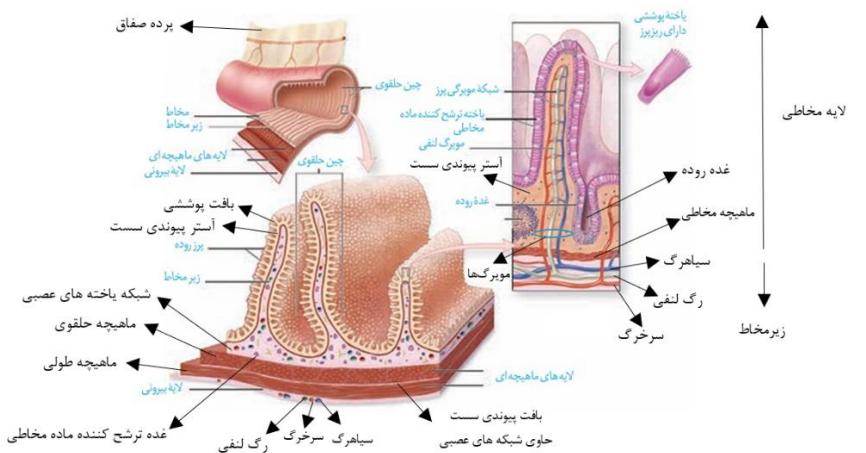
۲۸- در پروده انسان، نخستین رگی که مولکول‌های حاصل از گوارش نهایی تری گلیسوسیدها را دریافت می‌کند، به کدام یاخته‌ها نزدیک‌تر از سایرین است؟

(۱) ترشح کننده شیره روده

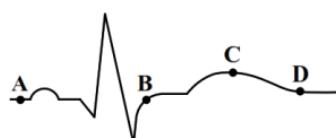
(۲) استوانه‌ای با هسته‌ای نزدیک به قاعده

(۳) تک لایه‌ای با ظاهری پهن

جواب: گزینه ۳. متن سوال تعبیری از مویرگ‌های لنفي می‌باشد. این گزینه به دیواره مویرگ اشاره دارد که از جنس بافت پوششی سنگفرشی تک لایه‌ای با ظاهری پهن می‌باشد و نسبت به سایر موارد به مویرگ‌های لنفي نزدیک‌تر است.

۲۹- با توجه به نوار قلب مورد نظر، چند مورد زیر درست است؟

الف - حجم خون بطن چپ در نقطه A بیش از نقطه D است.

ب - مقدار خون بطن چپ در نقطه C بیش از نقطه B است.

ج - فشار خون بطن چپ در نقطه D بیش از نقطه B است.

د - فشار خون ابتدای سرخرگ آئورت در نقطه C بیش از نقطه A است.

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

جواب: گزینه ۲. مواد ب و ج نادرست و بقیه موارد درست هستند.

موارد A، B، C و D به ترتیب استراحت عمومی، ابتدای انقباض بطنی، انتهای انقباض بطنی و استراحت عمومی را نشان می‌دهند.

دَسْرِ مَصْطَفَىِ اَهْمَانِي

مَدْرَسَهُ حَرَبَاهِيِّ زَرِيَّتَهُ لَنَّهُوَ وَنَهَارِيِّ

ب: مقدار خون بطن چپ در نقطه C (انقباض بطني) بيش از نقطه B (انقباض بطني) نيسیست. با توجه به اينکه نقطه C انتهای انقباض بطني را نشان می دهد؛ لذا، حجم خون موجود در هر دو بطن در این نقطه کمتر از نقطه B می باشد.

ج: با توجه به اينکه نقطه D در مرحله استراحت عمومی است؛ لذا، فشار خون بطن چپ در آن از نقطه B کمتر است.

۳۰- در چشم سالم انسان، ساختاری را در نظر بگیرید که در مجاورت قرنیه قرار دارد و به صلبیه اتصال دارد. ویژگی دیگر این ساختار کدام است؟

- (۱) به بخش رنگین جلوی چشم نیز متصل است.
- (۲) با ماده شفاف و ژله‌ای جلوی چشم تماس دارد.

(۳) یاخته‌هایی دارد که محتوی ماده حساس به نور هستند.

(۴) مستقیماً به بخش جامد دیگری با سطح کاملاً صاف و کروی متصل است.

جواب: گزینه ۱. متن سوال تعبیری از جسم مژگانی می باشد. جسم مژگانی به عنیه متصل است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه دوم: ماده‌ای شفاف و ژله‌ای تعبیری از زجاجیه می باشد که در بخش پشتی چشم قرار دارد.

گزینه سوم: یاخته‌های حساس به نور (گیرنده‌های نوری) در شبکیه قرار دارند.

گزینه چهارم: بخش جامد دیگری با سطح کاملاً صاف و کروی عدسی می باشد. جسم مژگانی به طور مستقیم با عدسی متصل نیست و بواسطه تارهای آویزی در ضخیم و باریک‌تر کردن عدسی نقش ایفا می کند.

۳۱- مطابق با اطلاعات کتاب درسی، کدام عبارت در ارتباط با اشرشیاکلای نادرست است؟

- (۱) در فرایندهای تجزیه کامل گلوکز و لاکتوز تعدادی از آنزیم‌ها مشترک‌اند.
- (۲) در نوعی تنظیم بیان ژن، پس از ورود مالتوز به محیط کشت باکتری، قند به فعال‌کننده متصل می‌شود.
- (۳) در نوعی تنظیم بیان ژن، با دور شدن دو بخش از ساختار مهارکننده از یکدیگر، رنابسپاراز فعال می‌شود.
- (۴) در صورت وجود لاکتوز در محیط کشت، باکتری به طور حتم ژن‌های مربوط به تجزیه این قند به مقدار زیاد رونویسی می‌شوند.

جواب: گزینه ۴. جمله مورد نظر درست است ولی به طور حتم نمی‌توان آن را بیان نمود. زیرا در صورتی که در کنار لاکتور قند گلوکز نیز در محیط کشت وجود داشته باشد، در این حالت، علیرغم وجود لاکتوز، باکتری از گلوکزهای موجود در محیط کشت استفاده خواهد نمود و در نتیجه باعث می‌شود که بیان ژن‌های مربوط به تجزیه لاکتوز مهار می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه اول: لاکتوز پس از تجزیه به گلوکز و گالاکتوز تبدیل می‌شود. بنابراین، از یک نقطه به بعد، آنزیم‌های مشترکی در تجزیه هر دو قند نقش دارند.

رَسْمِ مَصْطَفِيِّ اَهْمَانِيِّ

مَدْرَسَةِ حِزْبِ الْاَئِمَّةِ زَرِيزَتْ لَنَّهُ وَنَهَارِيِّ

گزینه دوم: به تنظیم مثبت مالتوز اشاره دارد. در این نوع تنظیم، در ابتدا قند مالتوز به پروتئین فعال کننده چسبیده و باعث پیوستن پروتئین به توالی‌های خاصی از دنا که جایگاه اتصال فعال کننده نام دارد، می‌شود. سپس رنابسپاراز به پروتئین اتصال کننده و پس از آن به راه انداز متصل شده و در نهایت رونویسی آغاز می‌شود.

گزینه سوم: به تنظیم منفی لاکتوز اشاره دارد. در حضور لاکتوز، لاکتوز به مهارکننده متصل شده و باعث تغییر شکل فضایی آن می‌شود. این تغییر شکل باعث می‌شود دو بخش مهارکننده از هم دور شده و توانایی اتصال به اپراتور را از دست بدene. در نتیجه، RNA پلیمراز می‌تواند به راه انداز متصل شده و رونویسی را آغاز کند.

۳۲- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«بخش عقبی معده کبوتر حجیم‌ترین بخش لوله گوارش آن».

الف- همانند- در ناحیه شکم جانور قرار گرفته است.

ب- برخلاف- اغلب آنزیم‌های گوارشی را ترشح می‌کند.

ج- برخلاف- مستقیماً ترشحات کبد را دریافت می‌کند.

د- همانند- به اندامی متصل است که می‌تواند غذا را تا حدودی خرد و تجزیه کند.

۴۴

۳۳

۲۲

۱۱

جواب: گزینه ۱. موارد الف، ب و ج نادرست هستند. منظور از بخش عقبی معده کبوتر چینه دان و حجیم‌ترین بخش لوله گوارش سنگدان می‌باشد.

الف: سنگدان در ناحیه پشتی کبوتر قرار گرفته است.

ب: در کبوتر چینه دان محل ذخیره موقتی غذا بوده و سنگدان محل اصلی گوارش مکانیکی غذا می‌باشد. این دو بخش هیچ آنزیم گوارشی ترشح نمی‌کنند. ولی باید توجه داشته باشیم که در سنگدان آنزیم‌های گوارشی مترشحه از معده مشاهده می‌شود.

ج: سنگدان و چینه دان مستقیماً ترشحات کبد را دریافت نمی‌کنند. ترشحات کبد به روده باریک ریخته می‌شود.

۳۳- در خصوص فرایندهای مختلف اینمی در بدن انسان، کدام مورد درست است؟

(۱) لنفوسيت دفاع غیر اختصاصی ابتداء منافذی در غشای ياخته هدف ایجاد و سپس پروفورین ترشح می‌کند.

(۲) فقط در پی بعضی از روش‌های غیر فعال شدن پادگن توسط پادتن است که بیگانه‌خواری افزایش می‌یابد.

(۳) هر مولکولی که پادگن را شناسایی می‌کند، فقط می‌تواند به یک نوع ياخته متصل شود.

(۴) ياخته‌ای که مرگ برنامه‌ریزی شده را آغاز کرده، ظاهری دانه‌دانه پیدا خواهد کرد.

جواب: گزینه ۴. در فرآیند مرگ برنامه‌ریزی شده، ياخته دچار تغییرات مشخصی می‌شود. این تغییرات شامل چروکیدگی و ایجاد ظاهری دانه‌دانه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه اول: در دفاع غیر اختصاصی، ياخته‌های کشنده طبیعی مولکول‌های پروفورین را ترشح می‌کنند. پروفورین‌ها پس از ترشح در غشای ياخته هدف منافذ ایجاد می‌کنند، نه برعکس.

دَسْرِ مَصْطَفِيِّ اَهْمَانِيِّ

مَدْرَسَهِ حَرَقَاهِيِّ زَرِيَّتَهُنَّهُرَوْ نَهَارِيِّ

گزینه دوم: در تمامی روش‌های فعالیت پادتن‌ها بصورت مستقیم (ختنی سازی، رسوب دهی و به هم چسبانیدن) یا غیرمستقیم (فعال کردن پروتئین‌های مکمل) فعالیت بیگانه خواری افزایش می‌یابد.

گزینه سوم: مولکول‌های شناسایی‌کننده پادگن، مانند پادتن‌ها یا گیرنده‌های لنفوسيت (T)، می‌توانند به انواع مختلفی از یاخته‌ها متصل شوند. اتصال این مولکول‌ها به نوع یاخته بستگی ندارد، بلکه به حضور پادگن خاص بر سطح یاخته بستگی دارد.

۳۴- بخشی که مام یاخته (اووسیت ثانویه) را احاطه کرده و رابط میان مام یاخته و باقیمانده یاخته‌های انبانکی (فولیکولی) است، کدام مشخصه زیر را ندارد؟

(۱) می‌تواند اولین جسم قطبی را احاطه نماید.

(۲) قبل از تشکیل دومین جسم قطبی، کاملاً تجزیه می‌شود.

(۳) در شرایطی تحت تأثیر مولکولی با عمل اختصاصی قرار می‌گیرد.

(۴) می‌تواند تحت تأثیر محتویات ریز کیسه (وزیکول‌های مام یاخته) قرار گیرد.

جواب: گزینه ۲. متن سوال تعبیری از لایه شفاف و ژله‌ای احاطه کننده غشای مام یاخته ثانویه است. این لایه شفاف و ژله‌ای پس از ورود هسته زامه و تشکیل جدار لقاحی از بین می‌رود. بنابراین، قبل از تشکیل دومین جسم قطبی لایه مدنظر کاملاً تجزیه نشده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه اول: لایه شفاف و ژله‌ای می‌تواند دور تا دور مام یاخته و جسم قطبی اول را در بر بگیرد.

گزینه سوم: مولکولی با عمل اختصاصی تعبیری از آنزیم‌ها می‌باشد. این لایه تحت تأثیر آنزیم‌های آزاد شده از بخش تارک تن زامه قرار می‌گیرد.

گزینه چهارم: پس از لقاح، ریزکیسه‌ها محتویات خود را بوسیله پدیده برون رانی (با صرف ATP) به لایه شفاف و ژله‌ای ریخته و باعث سفت شدن این لایه می‌شود که به آن جدار لقاحی گفته می‌شود. جدار لقاحی از ورود زامه‌های دیگر به مام یاخته ثانویه جلوگیری می‌کند.

۳۵- در برش عرضی ریشه نوعی گیاه، آوندهای چوبی ظاهری ستاره مانند را ایجاد می‌کنند و آوندهای آبکش فاصله بین بازوهای این بخش ستاره‌ای را پر کرده‌اند. به طور معمول، کدام مورد درباره برگ این گیاه صادق است؟

(۱) در ساختار دمبرگ آن، سه سامانه بافتی وجود دارد.

(۲) لایه محافظ در سمت بیرونی لایه جدا کننده دمبرگ آن ایجاد می‌شود.

(۳) یاخته‌های نرده‌ای برگ نسبت به یاخته‌های اسفنجی به روپوست زیرین نزدیک‌ترند.

(۴) تعداد کلروپلاست‌های هر یاخته اسفنجی پهنک بیش از هر یاخته نرده‌ای آن است.

جواب: گزینه ۱. ایجاد ظاهری ستاره مانند در مقطع عرضی ریشه تعبیری از ریشه گیاهان دو لپه می‌باشد. همه گیاهان دو لپه و تک لپه در تمامی قسمت‌های گیاه (ریشه، ساقه و برگ) دارای سه سامانه بافت (پوششی، زمینه‌ای و آوندی) هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

رَسْمِ مَصْطَفِيِّ اَهْمَانِيِّ

مَدْرَسَةُ حِرْبَكَيِّ زَرِيزَةُ لَنَّغَرُو نَحْبَرِيِّ

گزینه دوم: لایه محافظ در سمت درونی دمبرگ ایجاد می‌شود.

گزینه سوم: یاخته‌های نرده‌ای در نیمه بالایی برگ (نزدیک به روپوست بالایی) و یاخته‌های اسفنجی در نیمه پایینی برگ (نزدیک به روپوست زیرین) قرار دارند.

گزینه چهارم: به طور معمول یاخته‌های نرده‌ای تعداد کلروپلاست بیشتری نسبت به یاخته‌های اسفنجی دارند.

۳۶- در نوعی گیاه نهان دانه، در صورتی که ژن نمود ژنتیپ تخم اصلی AB و یاخته تخمزا حاوی دگره (ال) B باشد، کدام ژن نمود را نمی‌توان به ترتیب از راست به چپ برای یاخته کاسبرگ گیاه حامل تخم و یاخته سازنده گرده نارس مربوط به آن در نظر گرفت؟

- (۱) AA و AB (۲) BB و AB (۳) BB و AA (۴) AB و BB

جواب: گزینه ۴. ژن نمود یاخته تخم اصلی (حاصل لقاح) AB بوده و یاخته تخمزا حاوی دگره B می‌باشد؛ لذا، می‌توان نتیجه گرفت که یاخته تخم اصلی دگره A را از گیاه نر گرفته است. بنابراین، انواع ژن نمودی که برای بخش مادگی می‌توان در نظر گرفت AB یا AA می‌باشد. از طرفی، انواع ژن نمودی که برای بخش نر می‌توان در نظر گرفت AA یا AB می‌باشد. با توجه به این که ژن نمود کاسبرگ همانند بخش مادگی و ژن نمود یاخته سازنده گرده نر مربوط به بخش نر است؛ بنابراین، در گزینه ۴ ژن نمود BB را نمی‌توان برای بخش نر در نظر گرفت.

۳۷- در ارتباط با تارهای عضله سه سر بازوی یک پسر نوجوان که شنا را به طور حرفاً دنبال می‌کند، به طور معمول کدام مورد نادرست است؟

- (۱) تراکم راکیزه (میتوکندری)‌های تارهای عضلانی اش افزایش خواهد یافت.
- (۲) تحت تأثیر نوعی پیک شیمیایی، بر ضحامت تارهای عضلانی اش افزوده خواهد شد.
- (۳) در شرایطی، خون بیشتری در رگ‌های درون تار عضلانی اش جریان پیدا خواهد کرد.
- (۴) در غشاء تارهای عضلانی اش نوعی پروتئین کانالی وجود دارد که تحت تأثیر نوعی ماده شیمیایی فعال می‌شود.

جواب: گزینه ۳. در پسر نوجوانی که ورزش شنا را به طور حرفاً دنبال می‌کند تعداد تارهای کند از تند بیشتر است.

گزینه اول: به دلیل اینکه در این نوجوان تعداد تارهای کند نسبت به تند بیشتر است و یکی از مشخصات تارهای کند تعداد راکیزه بیشتر می‌باشد؛ لذا، تراکم راکیزه (میتوکندری)‌های تارهای عضلانی اش افزایش خواهد یافت.

گزینه دوم: ترشح هورمون رشد و تستوسترون به عنوان پیک‌های شیمیایی سبب افزایش سنتز پروتئین‌ها و در نتیجه افزایش ضخامت تارهای عضلانی شود.

گزینه سوم: در درون تارهای عضلانی رگی دیده نمی‌شود. باید دقت کنیم که رگ‌های خونی (مویرگ‌ها) در فضای بین تارهای عضلانی وجود دارند نه در داخل تارهای عضلانی.

گزینه چهارم: در غشاء تارهای عضلانی نوعی پروتئین کانالی وجود دارد که تحت تأثیر ناقل‌های عصبی تحریک یا مهار می‌شوند.

دَسْرِ مَصْطَفَىِ اَهْمَانِي
مَدْرَسَةِ حِزْبِ الْاَئِمَّةِ زَيْنَتُ الْنَّوْرِ وَنَهَارِي

۳۸- چند مورد در خصوص فردی با رژیم غذایی معمولی صحیح است؟

الف- به دنبال ایجاد پارگی‌های جزیی در رگ‌های بسیار کوچک بدن، ابتدا ترشح پروتومیتیناز افزایش چشمگیری می‌یابد.

ب- در پی ابتلای فرد به بیماری انسدادی مجرای صفراء، احتمال آسیب به ابتدای روده باریک وجود دارد.

ج- در پی ابتلای فرد به بیماری سلیاک، احتمال کاهش تراکم توده استخوانی وجود دارد.

د- در محیط‌های بی‌وزنی، توده استخوانی فرد بدون تغییر باقی می‌ماند.

۴) ۳

۳) ۴

۲) ۱

۱) ۲

جواب: گزینه ۱. موارد ب و ج درست و بقیه موارد نادرست هستند.

الف: ترشح پروتومیتیناز در خون ریزی‌های شدید اتفاق می‌افتد.

د: در محیط‌های بی‌وزنی مانند فضا، توده استخوانی فرد کاهش می‌یابد.

۳۹- با در نظر گرفتن اطلاعات کتاب درسی، در خانواده‌ای که پدر و مادر هر یک در سطح خارجی گویچه‌های قرمز خود کربوهیدرات B را دارند اما از نظر ژن نمود (ژنتیپ) گروه خونی (ABO) با یکدیگر متفاوت‌اند، فرض کنید در این خانواده پسری متولد شود که در سطح خارجی گویچه‌های قرمز خود فقط کربوهیدرات A را داشته باشد و با خانمی ازدواج کند که در سطح خارجی گویچه‌های قرمز خود هر دو نوع کربوهیدرات را دارد. در این صورت، تولد کدام فرزندان در این خانواده محتمل است؟

۱) فقط AA و AO و BO

۲) فقط AB و BO و BB

۳) فقط AB و AA

جواب: گزینه ۴. در متن سوال دو شرط اولیه وجود دارد. شرط اول این است که هم پدر و هم مادر در سطح خارجی گویچه‌های قرمز خود کربوهیدرات B را دارند. با توجه به شرط گفته شده می‌توان فهمید که ژن نمود پدر و مادر یکی از گروه‌های خونی AB، BB و BO خواهد بود. شرط دوم سوال این است که از نظر ژن نمودی گروه خونی پدر و مادر با یکدیگر متفاوت باشد و پسری متولد شود که در سطح خارجی گویچه‌های قرمز خود فقط کربوهیدرات A را داشته باشد (یعنی گروه خونی آن یا AA باشد و یا AO).

با توجه به موارد بیان شده می‌توان ژن نمودهای پدر و مادر را تشخیص داد.

حالت دوم	حالت اول	
AB × BO	AB × AB	ژن نمود پدر یا مادر
AB + AO + BB + BO	AA + AB + BB	فرزندان متولد شده

با توجه به اینکه در حالت اول ژن نمود پدر و مادر یکسان می‌باشد و از طرفی چون در متن سوال بیان شده است که ژن نمود پدر و مادر یکسان نیست؛ لذا، حالت اول حذف و حالت دوم رو به عنوان ژن نمود پدر و مادر انتخاب می‌کنیم. در حالت دوم پسر متولد شده‌ای که در سطح خارجی گویچه‌های قرمز خود فقط کربوهیدرات A را داشته باشد دارای ژن نمود AO است. حال اگر این پسر با خانمی ازدواج کند که در سطح خارجی گویچه‌های قرمز خود هر دو نوع کربوهیدرات را دارد، تولد فرزندان با گروه‌های خونی زیر امکان پذیر است:

زیست رو خیلی آسان و مخصوصی باربیزا!

دَسْرِ مَصْطَفَىِ اَهْمَانِي

مَدْرَسَةِ حِرْبَكَيِّ زَرِيْتَ لَنَّهُو وَنَهَارِيِّ

AO	ژن نمود پدر
AB	ژن نمود مادر
AA+AB+AO+BO	ژن نمود فرزندان

با توجه به ژن نمود فرزندان می‌توان گزینه ۴ را به عنوان گزینه صحیح انتخاب نمود.

۴۰- در نوعی جانور ماده به دنبال انقباض بطن خون جهت تبادلات گازی با هوا به سمت شش‌ها و پوست هدایت می‌شود. به طور معمول کدام مورد زیر درباره این جانور صادق نیست؟

(۱) با بستن سوراخ‌های بینی، هوا را از حفره دهانی به سمت شش‌ها روانه می‌کند.

(۲) می‌تواند آب را از طریق یاخته‌های سطحی نوعی کیسه ماهیچه‌ای به خون وارد کند.

(۳) سامانه دفعی آن سراسر لوله‌ای شکل است و مستقیماً از طریق منفذی به بیرون باز می‌شود.

(۴) ساختاری را تولید می‌کند که در محافظت جنین در برابر عوامل نامساعد محیطی، نقش مؤثری دارد.

جواب: گزینه ۳. جانوری که از شش‌ها و پوست خود تبادلات تنفسی انجام می‌دهد دوزیست بالغ می‌باشد.

همانطور که می‌دانیم سامانه دفعی دوزیستان بالغ کلیه می‌باشد. با این حال، ادرار تشکیل شده توسط کلیه‌ها مستقیماً به بیرون نمی‌ریزد (از طریق میزانی وارد مثانه شده و سپس به بیرون از بدن منتقل می‌شود).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه اول: دوزیستان از سازوکار تهویه با فشار مثبت استفاده می‌کنند. در این روش، ابتدا دهان باز شده و هوا وارد دهان می‌شود (ابتدا دم)، سپس دهان بسته و سوراخ‌های بینی مسدود می‌شوند و هوا به درون شش‌ها رانده می‌شود (انتهای دم).

گزینه دوم: مثانه در دوزیستان علاوه بر ذخیره ادرار، نقش مهمی در تنظیم آب بدن دارد. یاخته‌های دیواره مثانه می‌توانند آب را جذب کرده و به خون بازگردانند. این سازگاری به دوزیستان کمک می‌کند تا در شرایط خشکی، آب بدن را حفظ کنند.

گزینه چهارم: دوزیستان ماده تخمهای ژله‌ای و چسبناک تولید می‌کنند که پس از لقاح، تخمهای را به هم می‌چسباند و ابتدا از جنین در برابر عوامل نامساعد محیطی محافظت می‌کند.

۴۱- مطابق با اطلاعات کتاب درسی، با توجه به اجزای زنجیره انتقال الکترون در گیاه رز، ناقل الکترونی مورد نظر است که مستقیماً باعث می‌شود تا ساختاری نوکلئوتیدی دستخوش کاهش شود، نه اکسایش. کدام مورد زیر را می‌توان درباره این ناقل بیان نمود؟

(۱) در سطح خارجی نوعی اندامک واقع شده است.

(۲) در پی تجزیه نوعی مولکول غیر آلی فعالیت می‌کند.

(۳) پروتون‌ها را برآساس شبیه غلظت خود عبور می‌دهد.

(۴) در مجاورت آنزیم ATP ساز به روش اکسایشی قرار گرفته است.

جواب: گزینه ۲. در واکنش‌های نوری فتوسنتز و در آخرین عضو زنجیره انتقال الکترونی که پس از فتوسیستم اقرار دارد، NADP⁺ کاهش یافته و با دریافت دو الکترون و پروتون به NADPH تبدیل می‌شود. همانطور که

دَسْرِ مَصْطُفِيِّ اَهْمَانِيِّ

مَدْرَسَهُ حَرَبَاهِيِّ زَرِيتَ لَنَّهُو وَنَهَارِيِّ

می دانیم کارکرد مداوم هر دو فتوسیستم مستلزم دریافت الکترون خارج شده از هر دو فتوسیستم می باشد. کمبود الکترون فتوسیستم ۱ را الکترون های خارج شده از فتوسیستم دو جبران می کند. در حالی که، کمبود الکترون فتوسیستم ۲ از تجزیه آب (نوعی مولکول غیرآلی) جبران می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه اول: آخرین عضو از زنجیره انتقال الکترون دوم در سطح خارجی تیلاکوئید قرار گرفته نه در سطح غشای خارجی کلروپلاست.

گزینه سوم: آخرین عضو از زنجیره انتقال الکترون دوم فقط توانایی انتقال الکترون را دارد.

گزینه چهارم: ATP تولید شده در این بخش به روش نوری است نه اکسایشی. تولید ATP به روش اکسایشی در راکیزه اتفاق می افتد.

۴۲- در خصوص فرایند ترجمه، کدام مورد را نمی توان بیان داشت؟

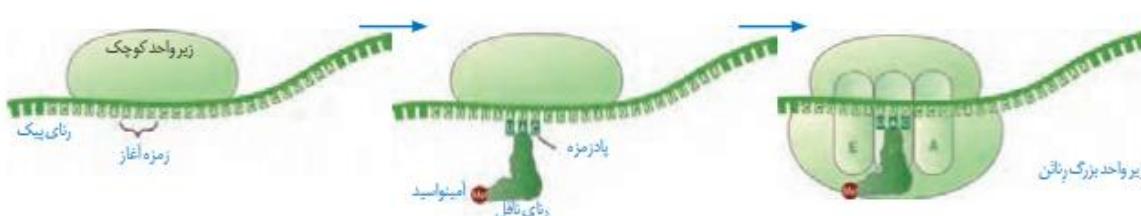
(۱) پس از جدا شدن رشته پلی پپتید از آخرین رنای ناقل، عامل آزاد کننده رها می شود.

(۲) قطع پیوند میان tRNA و بسیار می تواند در خارج از جایگاه P رناتن (ریبوزوم) رخ دهد.

(۳) همزمان با اتصال رنای ناقل به رمزه آغاز، جایگاه P رناتن (ریبوزوم) به طور کامل شکل می گیرد.

(۴) در هر مرحله آن زمان یا زمان هایی وجود دارد که فقط یک جایگاه رناتن (ریبوزوم) توسط tRNA پر شده است.

جواب: گزینه ۳. مرحله آغاز ترجمه شامل چهار گام مختلف است. در گام اول، بخش هایی از رنای پیک (توالی-های هدایت کننده)، زیر واحد کوچک رناتن را به سوی رمزه آغاز هدایت می کند. در گام دوم، رنای ناقلی که مکمل رمزه آغاز است از طریق پیوند هیدروژنی به آن متصل می شود. در گام سوم، زیر واحد بزرگ رناتن اضافه شده و در گام چهارم ساختار رناتن کامل شده و سه جایگاه مختلف رناتن مشخص می شود. در این مرحله، جایگاه P در رناتن محل قرارگیری رنای ناقل دارای آمینواسید متیونین است. شایان ذکر است که در مرحله آغاز، فقط جایگاه P پر شده و جایگاه A و E خالی می ماند. با توجه به موارد بیان شده می توان نتیجه گرفت که پس از اتصال رنای ناقل به رمزه آغاز، جایگاه P رناتن (ریبوزوم) به طور کامل شکل می گیرد.

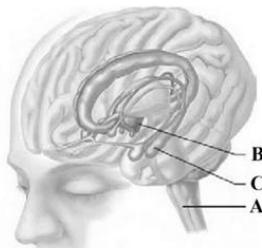

مرحله آغاز ترجمه

دشنهای امانی

مدرس حرفه‌ای زیست‌شناسی و نهایی

- ۴۳- با توجه به بخش‌های مورد نظر در شکل زیر، کدام مورد درست است؟ (لازم به ذکر است که بخش D در بالای بصل النخاع و جلوی مخچه قرار دارد).

- (۱) بخش A همانند بخش B، در پاسخ‌های سریع و غیرارادی ماهیچه‌ها نقش اصلی را دارد.
- (۲) بخش D برخلاف بخش B، به غده ترشح‌کننده ملاتونین چسبیده است.
- (۳) بخش C برخلاف بخش B، اعصابی را به سمت دست‌ها می‌فرستد.
- (۴) بخش B همانند بخش D بر افزایش و کاهش فعالیت قلب تأثیر می‌گذارد.

جواب: گزینه ۴. موارد A، B، C و D به ترتیب نخاع، هیپوپotalamus، اسپک مغز و پل مغزی می‌باشد. یکی از وظایف هیپوپotalamus تنظیم تعداد ضربان قلب (پیام به گره پیشاهنگ) و فشار خون می‌باشد. از طرفی می‌دانیم مرکز هماهنگی اعصاب خودمنختار در بصل النخاع و پل مغزی و در نزدیکی مرکز تنظیم تنفس واقع شده است. همانطور که می‌دانیم اعصاب خودمنختار به دو دسته اعصاب آسمیک و پادآسمیک تقسیم بندی می‌شود. غلبه کردن اعصاب آسمیک بر پادآسمیک منجر به افزایش ضربان قلب و فشار خون و بر عکس غلبه کردن اعصاب پادآسمیک به آسمیک منجر به کاهش ضربان قلب و فشار خون خواهد شد. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که پل مغزی نیز به طور غیرمستقیم بر افزایش و کاهش فعالیت قلب موثر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه اول: پاسخ سریع و غیرارادی ماهیچه‌های اسکلتی را انعکاس می‌نمایند. مرکز برخی انعکاس‌های بدن نخاع می‌باشد ولی بخش C (اسپک مغز) در انعکاس هیچ نقشی ندارد.

گزینه دوم: غده ترشح کننده ملاتونین اپی فیز می‌باشد. هیچ کدام از بخش‌های اسپک مغز و پل مغزی به اپی فیز متصل نیستند.

گزینه سوم: اسپک مغز توانایی ارسال پیام عصبی به دست را ندارد.

- ۴۴- مطابق با اطلاعات کتاب درسی، کدام مورد درباره سرنوشت پلی‌پیتیدهای ساخته شده در سیتوپلاسم یاخته لوزالمعده انسان صادق است؟

- (۱) همه پلی‌پیتیدهایی که توسط اندامک بسته بندی شده‌اند به خارج از باخته منتقل خواهند شد.
 - (۲) بعضی از پلی‌پیتیدهایی که در خارج از اندامک غشادر ساخته شده‌اند، به اندامک‌های دناداری وارد می‌شوند.
 - (۳) همه پلی‌پیتیدهایی که توسط هر اندامک غشادر ساخته شده‌اند، توسط اندامکی دیگر دستخوش تغییر می‌شوند.
 - (۴) اغلب پلی‌پیتیدهایی که در داخل اندامک غشادری ساخته شده‌اند، به درون ماده زمینه سیتوپلاسم منتقل می‌شوند.
- جواب:** گزینه ۲. پروتئین‌های موجود در فضای آزاد سیتوپلاسمی چهار سرنوشت مختلف پیدا می‌کنند.

دشمن مصطفی امانی

مدرس حرفه‌ای زیست‌شناسی و نهاری

- در داخل سیتوپلاسم مانده و در همین قسمت فعالیت می‌کنند. از این پروتئین‌ها می‌توان به اکتین، میوزین، هموگلوبین، کربنیک اندیراز، میوگلوبین اشاره کرد.
- پروتئین‌های تولید شده به هسته می‌روند. از این پروتئین‌ها می‌توان به هیستون‌ها، هلیکاز و دنابسپاراز اشاره کرد.
- وارد راکیزه می‌شوند.
- وارد سبزدیسه می‌شوند.

با توجه به ورود سایر پروتئین‌ها از فضای سیتوپلاسمی به راکیزه و دیسه می‌توانیم نتیجه بگیریم که با وجود داشتن رناتن در این دو اندامک، همه پروتئین‌های مورد نیاز خود را نمی‌توانند تولید کنند و مجبورند بعضی از پروتئین‌های مورد نیاز خود را از سیتوپلاسم دریافت کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه اول: وزیکول‌هایی که از دستگاه گلزاری خارج می‌شوند، چهار سرنوشت مختلف پیدا می‌کنند:
 - در اندامک به نام کریچه یا واکوئل ذخیره می‌شوند.
 - به کافنده‌تن یا لیزوژوم رفته و در آنجا ذخیره می‌شوند. لیزوژوم اندامکی است که در آن آنزیم‌های گوارشی یا همان آنزیم‌های تجزیه کننده ترشح می‌شود.
 - این پروتئین‌ها می‌توانند در غشای یاخته فعالیت داشته باشند پمپ سدیم-پتاسیم و انواع کانال‌های پروتئینی.
 - می‌توانند از غشای اصلی عبور کرده و به خارج یاخته بروند و برون رانی شوند. از پروتئین‌هایی که بدین صورت برون رانی می‌شوند، می‌توان به پادتن‌ها، هورمون‌ها و پیپسینوژن اشاره کرد.
- بنابراین، همه پلی‌پپتیدهای تولید شده به خارج یاخته منتقل نمی‌شوند.
- گزینه سوم و چهارم: پروتئین‌هایی که توسط راکیزه و دیسه (اندامک‌های غشادار) تولید می‌شوند معمولاً در درون خود اندامک باقی مانده و در نتیجه توسط اندامک دیگری دستخوش تغییر نمی‌شوند.

۴۵- در خصوص آن دسته از یاخته‌های ایمنی اختصاصی که وظیفه آنها ترشح مقادیر نسبتاً زیاد مولکول‌های شبیه به گیرنده‌های موجود در سطحشان است، کدام مورد را می‌توان بیان داشت؟

(۱) مراحل بلوغ و تکامل آنها در غیر از محل تولیدشان طی می‌شود.

(۲) در فرایند تجزیه اجزای یاخته بیگانه مستقیماً وارد عمل می‌شوند.

(۳) می‌توانند تحت تأثیر عامل ایجاد کننده نقش ایمنی اکتسابی قرار گیرند.

(۴) با ترشح نوعی ماده شیمیایی، رگ‌ها را گشاد و نفوذپذیری آنها را زیاد می‌کنند.

جواب: گزینه ۳. متن سوال تعبیری از سلول‌های پلاسموسیت (پادتن‌ساز) و یا لنفوسیت‌های B می‌باشد. عامل ایجاد کننده نقش ایمنی اکتسابی، ویروس HIV است. این ویروس مستقیماً به لنفوسیت‌های T کمک‌کننده حمله می‌کند. از آنجایی که لنفوسیت‌های T کمک‌کننده وظیفه هماهنگی سایر لنفوسیت‌ها را بر عهده دارند، لذا از بین رفتن آن‌ها منجر به تضعیف کل دستگاه ایمنی، حتی لنفوسیت‌های B، می‌انجامد.

دَسْرِ مَحْضُوفَيِّ اَهَانِي
مَدْرَسَهِ حَرْبَاهِيِّ زَرْبَتَ لَنَّهُو وَنَهَاهِي

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه اول: تعابیری از لنفوسيت‌های T می‌باشد. زیرا، لنفوسيت‌های ذکر شده در مغز استخوان تولید و در غده تیموس بالغ می‌شوند.

گزینه دوم: لنفوسيت‌های T نمی‌توانند بصورت مستقیم با یاخته بیگانه مبارزه کنند. یاخته‌های ذکر شده با تولید و ترشح پادتن به مبارزه با یاخته‌های بیگانه پرداخته و بیگانه خواری آن‌ها را نیز افزایش می‌دهند.

گزینه چهارم: گشاد کردن رگ‌ها و افزایش نفوذپذیری آن‌ها از وظایف هیستامین می‌باشد که از یاخته‌های ماستوسیت و بازو فیل آزاد می‌شوند.

